

... alebo o niečom, čo by malo byť v samej podstate nášho kresťanstva a nie je.

Čítanie zo Skutkov apoštolov:

Bratia hneď v noci vypravili Pavla a Sílasa do Berey. Keď ta prišli, vošli do židovskej synagógy. A tí boli šľachetnejší ako tamtí v Solúne. Oni prijímali slovo s veľkou dychtivosťou a každý deň skúmali Písma, či je to naozaj tak. A tak mnohí z nich uverili, aj nemálo gréckych žien z vyšších vrstiev i mužov. (Sk 17,10-12)

Počuli sme Božie slovo.

Tak. Lekciu / katechézu sme si vypočuli. Čo ďalej? No, potrebujeme ju nejakú stráviť. To znamená, diskutovať, hovoriť o nej, pomôcť si vzájomne porozumieť jej. Hlavné ale ju nejakým spôsobom doviesť až k uskutočneniu. Lebo ak by sme ju len prečítali a neuskutočnili, nemenili svoje životy, konanie správanie, k čomu by to potom bolo? Potom by bola zbytočná.

Takúto debatu, zanietenu a hlbokú, predvídal v malých spoločenstvách už blahej pamäti svätý pápež Ján Pavol II. Veľký. „*Ide o skupiny kresťanov, ktorí sa stretávajú na rodinnej úrovni alebo v obmedzenom okruhu, aby sa modlili, čítali Písmo, prehlbovali si náboženské vedomosti a debatovali o cirkevných problémoch z hľadiska spoločného zaangažovania*“, píše vo svojej encyklike *Redemptoris missio*. Pekne a trefne vyjadruje, že zmyslom tejto debaty je jednak svoje vlastné prehĺbenie v živote s Bohom, premena a obrátenie nášho vnútra i života, jednak to smeruje k *angažovanosti*, čiže k práci v Cirkvi, vo svete, v diele služby, apoštolátu, jednoducho v stále dokonalejšom uskutočňovaní poslania, ktorá sme od Krista ako kresťania prijali.

Ako na to v praxi?

- Dobrá katechéza najskôr bude mať v závere nejaké tie *otázky a podnety* na túto debatu. Ak hej, je to dobré. Na druhej strane, nemali by sme sa cítiť obmedzení len na (dokonca formálne a všeobecné) odpovede na tieto otázky. Naopak, sledujme, k čomu a ako aj nás oslovuje Duch Svätý počas počúvania lekcie, ako to, čo počujeme, zapadá do konkrétnej situácie našej vlastnej konkrétnej bunky, našich vlastných životov a vlastnej situácie.
- Či už otázky v závere sú alebo nie, môžeme využiť pri práci s lekciami niektoré techniky a postupy, ktoré sa používajú pri práci s Písmom svätým. Lekcia nie je Božie slovo, ale techniky, ktoré sa osvedčili pri práci s Písmom, nám pomôžu pracovať aj pri práci s lekciami.
- **POROZUMIETĚ.** Môže sa stať, že niektorá časť lekcie nebude pre nás dostatočne zrozumiteľná, alebo v nás vyvolá kontroverziu či zmätok. To je normálne. Nie každý kňaz má dar hovoriť veci jednoducho a zrozumiteľne. A aj keď áno, nie všetko v lekcii nám musí byť úplne a hneď jasné. Opakujem, je to normálne. Prvá vec preto je, porozumieť textu lekcie. Ak máte každý v ruke rozmnožený text lekcie (veľmi vhodné), môžeme to urobiť napríklad podľa tzv. *metódy Västerås*: Na okraj textu perom nakreslím tam, kde som dospel k nejakému dôležitému poznatku, je to niečo, čo vnímam ako dôležité. nakreslím všade tam, kde mi nie je niečo jasné, kde niečomu nerozumiem. Nakoniec všade tam, kde sa ma niečo dotklo osobne, kde sa cítim osobne zasiahnutý, oslovený. Potom, pri spoločnom uvažovaní, sa môžeme ako prvé venovať miestam, ktoré nám neboli úplne jasné a ktoré si tak môžeme navzájom pomôcť lepšie pochopiť a porozumieť.
- Podľa starobylej tradície Písmo Sväté má v sebe štyri roviny významu: *literárny, alegorický, anagogický a morálny*. Tieto štyri roviny môžeme použiť aj pri práci s lekciami na stretnutí.

- „**LITERÁRNY**“ – spočíva v porozumení a v pochopení textu a teda aj vo vzájomnom vysvetlení si miest, ktoré sme si označili znakom .

- „**ALEGORICKÝ**“ – to je miesto na podelenie sa hlavne s tým, čo sme si označili znakom : Čo nové som sa dozvedel? O Bohu? O sebe? O ľuďoch? O svete? O Nebi? O hriechu? O Božej milosti? O Cirkvi? Inými slovami, aké nové informácie, poznatky, vedomosti či hlbšie pochopenie náuky a života Cirkvi som v texte našiel? V čom som lepšie porozumel Bohu, sebe, ľuďom, Cirkvi, spásu,... čomukoľvek?

- „**ANAGOGICKÝ**“ – kam a k čomu nás toto poznanie a lekcia celkovo pozývajú? Aké ciele, vízie nám lekcia predstavuje? Na aké povolanie od Boha, cieľ, ku ktorému smerujeme, práci, ku ktorej sme povolaní, poukazuje? Na čo nás upriamuje, čo od nás očakáva? Tu je čas aj na miesta, ktoré sme označili . Ale nielen na ne. Bez ohľadu na to, či sa nás niečo v lekcii mimoriadne a osobne dotklo alebo nie, ujasníme si, k čomu nás lekcia pozýva a čo od nás očakáva a ako to súvisí s celkovým kontextom nášho kresťanstva.

- „**MORÁLNY**“ – Čo teda ideme robiť? Toto je už veľmi praktická a veľmi konkrétna časť. Tu už nemôžeme byť všeobecní. Tu už je na nás, aby sme uvažovali, akým konkrétnym spôsobom my, naša bunka, zareagujeme na volanie a pozvanie z lekcie a ako konkrétne to uskutočnime. Môžeme si pritom pomôcť nasledovnými krokmi, ktoré tiež v súvislosti s prácou s Božím slovom odporúčal Mons. Jozef Vrabec:

- „**APLIKÁCIA**“ do minulosti – ako sa to, o čom lekcia hovorila a k čomu nás pozývala, doteraz uskutočňovalo v našom živote a v živote našej bunky? Nakoľko sme to doteraz už žili a konali?

- „**ASIMILÁCIA**“ – čo by sme teda mali na sebe do budúcnosti zmeniť? Čo by sme mali urobiť, podniknúť?

- „**PREDSAVZATIE**“ – čo presne a konkrétne urobíme? Koľko nám to potrvá? Kedy môžeme očakávať nejaké výsledky? Aké výsledky? Toto je dôležitá vec – vopred si stanovíť kritériá, „výstupný štandard“, ako sa tomu v biznise hovorí, ktoré keď splníme, tak by sme mohli považovať túto úlohu za úspešne splnenú!

- Odporúčané trvanie je 15 minút, ale pokojne aj viac, ak je chuť a „slína“...

- Určite je vhodné, ak vedúci bunky tieto naše „uznesenia“ zapíše, aby sme sa k nim mohli vo vhodnom čase vrátiť, zhodnotiť ovocie, at tak.

- Na začiatku každého stretnutia sa potom, ešte pred ďalšou lekciami, krátko vrátíme k tým minulým predsavzatiam, ktorých čas na uskutočnenie už vypršal: zhodnotiť, či sme naplnili očakávania, onen „výstupný štandard“, alebo či sme ho nespĺnili – a ak nie, je namieste pouvažovať, prečo sa nám to nepodarilo a tak sa z toho poučiť. Ak sa takejto analýze neúspechu chceme venovať hlbšie a dôkladnejšie, môžeme na odhalenie príčin nášho neúspechu využiť napríklad jednoduchú metódu „5Whys“ / „5Prečo“.

- Toto hodnotenie sa líši od *revízie života / zdieľania* v tom, že zatiaľ čo pri zdieľaní hovoríme o sebe osobne a hodnotíme sami seba podľa slov Písma „*keby sme súdili sami seba, neboli by sme súdenci*“ (1 Kor 11,31), pri hodnotení predsavzatí všetci spoločne hodnotíme bunku ako skupinu. Ak sa niečo v predsavzati týkalo nás ako *jednotlivcov*, venujeme sa tomu každý sám v zdieľaní. Čo sa ale týka bunky ako *skupiny*, hodnotíme spolu práve tu.